

Sundhedsministeriet

Enhed: KOK
Sagsbeh.: DEPADS
Koordineret med:
Sagsnr.: 2015312
Dok. nr.: 1661981
Dato: 24-03-2021

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

Talepapir samråd spm. O

[Samrådsspørgsmål O]

Spørgsmålet lyder: *Hvad kan ministeren oplyse om omfanget af advokatudgifter i forbindelse med undersøgelsen om en række ledelsesforhold på Statens Serum Institut, herunder hvorfor og hvem der har truffet beslutning om, at udgifterne skulle afholdes uden udbud.*

[Indledning]

Tak for ordet.

Jeg har i min besvarelse forsøgt at fokusere på samrådsspørgsmålet og ikke på indholdet i SSI-undersøgelsen.

Jeg vil dog gerne tilføje, at noget af det, der kom ud af SSI-undersøgelsen var, at der er sket en stor oprydning på SSI i forhold til aftaler, compliance af dataregler, beskyttelse af vores sundsdata osv. Det er vigtigt at huske på, inden vi dykker ned i resten af spørgsmålet.

Selve samrådsspørgsmålet drejer sig kammeradvokatordningen.

Det er en ordning, der er bred politisk opbakning til.

Det betyder ikke, at man altid skal bruge den, men at samtlige partier, på nær Enhedslisten, siden 2014 har bakket op om kammeradvokatordningen med henvisning til de mange fordele, den indebærer for staten.

Det gælder stordriftsfordele, faglige synergier på tværs af ministerierne, mindre administration samt vidensopbygning.

På den baggrund blev den gældende aftale om brugen af kammeradvokaten indgået i december 2014 med virkning fra 2015.

Jeg har tidligere svaret på en række spørgsmål om brugen af Kammeradvokaten i forbindelse med SSI-undersøgelsen fra 2020.

[Svar på SUU spm. 1448-1450, 1725-1727 og 1858 og 1859]

Det gælder både med hensyn til, hvor meget undersøgelsen har kostet og begrundelsen for at gøre brug af netop Kammeradvokaten.

Set i det lys vil I derfor opleve, at en del af det, jeg siger i dag, er kendt stof.

Jeg har valgt at besvare den sidste del af spørgsmålet først, fordi det er kernen i sagen.

Nemlig: Hvorfor har denne undersøgelse ikke været i udbud, og hvem har truffet beslutning om, at dette ikke skulle ske.

Inden da vil jeg gerne slå fast, at kammeradvokataftalen fastlægger, at Kammeradvokaten som hovedregel anvendes, når en statslig institution har brug for at anvende ekstern advokatbistand. Ikke altid, men som hovedregel.

De ydelser, der kan købes hos Kammeradvokaten, omfatter bl.a. udførelse af uvildige undersøgelser - de såkaldte advokatundersøgelser, som der er tale om i SSI-undersøgelsen.

Det betyder, at der ikke er noget krav om, at SSI-undersøgelsen skulle være underlagt udbudspligt. Der er omvendt heller ikke et krav om, at man skulle bruge Kammeradvokaten.

Det betyder også, at retningslinjerne for afregning m.v., som fremgår af statens aftale med Kammeradvokaten om levering af juridiske ydelser, er blevet fulgt.

Jeg skal retfærdigvis nævne, at der i henhold til kammeradvokataftalen kan anvendes andre advokater, hvor de tværgående faglige synergier ikke gør sig gældende med særlig vægt.

Ifølge tillægget til kammeradvokataftalen fra foråret 2017 er det op til kunden - i dette tilfælde Sundhedsministeriet - selv at foretage denne vurdering.

Indtil foråret 2017 lå denne vurdering hos Finansministeriet.

Således bruger Sundhedsministeriet også andre advokatfirmaer end Kammeradvokaten.

[Baggrund for valg af Kammeradvokaten]

I forhold til SSI-undersøgelsen var det dog ministeriets vurdering, at der var tale om tværgående faglige synenergier, som andre ministerier og myndigheder kan få gavn af fremadrettet.

Det gælder undersøgelsens spor 2 og 3 om henholdsvis habilitetsspørgsmål i forbindelse med indgåelsen af en licensaftale med Serum Institute of India og et forskningssamarbejde med Stanford University.

Det gælder også spor 4, som omhandler databeskyttelsesretlig compliance ved forskningssamarbejder, som lignende statslige institutioner i høj grad kan drage nytte og tage ved lære af.

Så jeg må indrømme, at jeg synes, at vi fuldt ud har levet op til de rammer, der er fastsat for brugen af Kammeradvokaten – og hensigten bag, at ordningen eksisterer.

Vurderingen var således, at der var tværfaglige synergier.

Hvis man havde vurderet, at de ikke gjorde sig gældende med særlig vægt, kunne man træffe en anden beslutning.

[Hvem traf beslutningen]

Til spørgsmålet om, hvem der besluttede at gøre brug af Kammeradvokaten og dermed gennemføre undersøgelsen uden at sende den i udbud, er det en beslutning, der er truffet på administrativt niveau.

Jeg vil i denne sammenhæng samtidig gøre opmærksom på, at beslutningen om, hvorvidt der skulle gennemføres en undersøgelse eller ej, selvfølgelig var min.

En beslutning jeg traf, da jeg blev bekendt med, at der var konstateret en mistanke om fejl og uregelmæssigheder i SSI's administration i relation til instituttets forskning.

Det er en beslutning jeg er glad for, jeg traf, fordi undersøgelsen peger på en række forhold, som vi kan og skal rette op på.

Det arbejde er vi allerede i fuld gang med.

[Udgifterne til undersøgelsen]

For så vidt angår udgifterne til Kammeradvokaten udgør de endeligt ca. 9,7 mio. kr.

I forhold til det sidste salæroverslag på 10,1 mio. kr. er udgiften således 0,4 mio. kr. lavere.

Fordelt på de fire spor er:

- Ca. 1,9 mio. kr. brugt på spor 1, der drejede sig om anvendelsen af sær aftaler om godtgørelse til opfindere på SSI.

- Ca. 1,0 mio. kr. brugt på spor 2, som vedrørte habilitetsspørgsmål i forbindelse med indgåelse af licensaftalen med Serum Institute of India.
- Ca. 0,5 mio. kr brugt på spor 3, som omhandlede et forskningssamarbejde med Stanford University. Dette spor er også lukket.
- Ca. 5,2 mio. kr. brugt på spor 4, som vedrører databeskyttelsesretlig compliance ved SSI's forskningssamarbejder.
- Ca. 1,1 mio. kr. brugt på projektstyring og færdiggørelse af rapport.

Alle spor er afsluttet og afregnet.

Betalingerne til kammeradvokaten afregnes i henhold til de fastsatte bestemmelser i kammeradvokataftalen. Og der sker i ministeriet en løbende opfølgning på Kammeradvokatens udgifter til undersøgelserne.

Derudover skal det bemærkes, at statens samlede forbrug på Kammeradvokaten i 2019 var på ca. 530 mio. kr. og ca. 480 mio. kr. i 2018.

[Afslutning]

Afslutningsvis vil jeg gerne gentage, at ministeriet i forbindelse med undersøgelsen af SSI i min optik fuldt ud har fulgt retningslinjerne for brugen af Kammeradvokatordningen.

Det betyder også, at andre dele af staten vil kunne nyde gavn af de erfaringer og konklusioner, som undersøgelsen har fundet frem til.

Det var mine ord for nu.